

**UCHWAŁA NR XII/87/25
RADY MIEJSKIEJ W ŚWIĘTOCHŁOWICACH**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie ogłoszenia roku 2025 „Rokiem Tragedii Górnośląskiej”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Świętochłowicach
uchwala, co następuje:**

- § 1. Dla uczczenia i upamiętnienia ofiar Tragedii Górnośląskiej, w 80. rocznicę wydarzeń, ogłasza się rok 2025 „Rokiem Tragedii Górnośląskiej”.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej
w Świętochłowicach

Bartosz Karcz

Uzasadnienie

W roku 2025 przypada 80. rocznica Tragedii Górnosławskiej. Niniejsza uchwała jest jedną z form włączenia się w te obchody przez świętochłowicki samorząd.

Po wkroczeniu na Śląsk oddziałów Armii Czerwonej dochodziło do wielu zbrodni: gwałtów, tortur i rabunków. Część ludności została uwięziona w obozach. W Świętochłowicach Zgodzie funkcjonowało jedno z 23 takich miejsc, które zostały wówczas uruchomione na Górnym Śląsku.

Wcześniej, w tym samym miejscu w latach 1943–1945 znajdował się niemiecki podobóz koncentracyjny KL Auschwitz-KL Eintrachthütte, w którym śmierć poniosło kilkaset osób. Po wkroczeniu na Śląsk w styczniu 1945 roku czerwonoarmistów, obóz został ponownie wykorzystany. Osadzano w nim osoby, które były oskarżane o podpisanie tak zwanej volkslisty lub niechęć do władzy komunistycznej. Najwięcej było wśród nich Niemców, ale byli też m.in. Polacy (żołnierze Armii Krajowej), Żydzi, Rumuni, Austriacy, Ukraińcy. W obozie panowały katastrofalne warunki bytowe. Głód doprowadzał do szerzenia się chorób m.in. tyfusu i czerwonki. Przez obóz w Zgodzie od lutego do listopada 1945 roku przeszło ok. 10 000 osób, zaś liczba zmarłych waha się od 1855 (dotychczasowe ustalenia Instytutu Pamięci Narodowej) do 2500 osób.

W Świętochłowicach poza bramą obozu i pamiątkowymi tablicami, znajduje się również Ściana Pamięci na cmentarzu ewangelickim przy ul. Szpitalnej oraz obelisk nieopodal dawnej Hali Targowej w Świętochłowicach przy ul. Katowickiej 31, gdzie przesłuchiowano i katowano więźniów. Napis na nim brzmi: "Pamięci mieszkańców Górnego Śląska, którzy byli więzieni w Hali Targowej w Świętochłowicach i ponieśli śmierć w wyniku represji władz komunistycznych od lutego do kwietnia 1945 roku". Nasze miasto zajmuje szczególne miejsce na mapie pamięci o tamtych wydarzeniach. Uchwała Rady Miejskiej ma więc nie tylko o nich przypominać, ale jest również formą oddania hołdu ofiarom Tragedii Górnosławskiej oraz podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do zachowania pamięci o tych tragicznych wydarzeniach.

Składa się hołd wszystkim niewinnym i bezbronnym ofiarom masowych zbrodni Armii Czerwonej i komunistycznego aparatu bezpieczeństwa: zamordowanym, deportowanym do ZSRR, osadzonym w więzieniach i obozach.

Uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2025 "Rokiem Tragedii Górnosławskiej" podjął Sejmik Województwa Śląskiego i Sejmik Województwa Opolskiego, natomiast Senat RP w 80. rocznicę Tragedii Górnosławskiej podjął uchwałę oddającą cześć ofiarom represji.